

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik: hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1904. október 23.

Vasárnap.

XXIII. évfolyam. 85. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petítorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények a nyilttér díja előre fizetendő.

Harc a végletekig.

Századokon át ezen csodás kiáltás hangzott Franciaországban: „A király meghalt, éljen a király!” ... Ez mintegy jelzése volt annak, hogy a királysági intézmény állandó, a trón soha sincs üresedésben. Ezen jelszó más alakban nálunk is hangzik, még pedig ily szavakban: „a kormány megbukott, végletekig való harc az új kormányval szemben is!” Ezen jelszóval sorakoznak az ellenzéki pártok, másfél évtizeden át a kormányokkal szemben. Le Szapáry Gyula gróffal, az udvaronccal; le Wekerle Sándorral, a hirlapokat pénzzel megvásárlóval; le Bánffy Dezső báróval, a magyar nemzeti érdekek ellenesével; le Széll Kálmánal, a kiegyezés félre magyarázóival, hátrányunkra magyarázva azt; le Khuen Hóderváry Károly gróffal, a horvát gránicsárral; le Tiszával, a bécsi parancsok teljesítőjével.

Harc a végletekig! ... Ebben meríti ki az ellenzék az erejét a parlamentben. Valóságos kerékkötők lettek, irtóznak a komolyabb parlamenti munkától, csak a botrányok hajhászásában lelnek gyönyört és obstrukciók rendezésében. És mindezt teszik azért, mert ily uton remélik lemondásra kényszeríteni a kormányokat. Magas színvonalu vitákkal célt nem tud-

nak elérni, hogy kormányt falhassanak be, mert ily fegyverekkel a kormány előnyben van, hát bunkókat vesznek a kezükbe és lealacsonyítják a magyar parlamentet, korcsmai maguk viselkedésével. Ily uton és az obstrukció segítségével célt is értek az utóbbi időkben. Ezt a harc modort a jelenben is alkalmazni akarják, kezdve azt a házszabály revízióval szemben.

Valóban érthetetlen a Kossuth Ferenc állásfoglalása a házszabály revízióval szemben. Érthetetlen azért, mivel maga is jelzé egyik közelebbi beszédében, hogy a parlamentárizmust nem szabad lejártni csak rendkívüli esetekben nyulhatni az obstrukció fegyvereihez. A több ezer népfő előtt tartott beszédét, megtapsolta az ország higgadtabb közvéleménye. És mégis most frontot csinál a házszabály revízióval szemben, holott azt a parlamentárizmus megmentéséért akarná a miniszterelnök megtétni. A szája lakat nem tétetik, sem gát nem vettetik a nagyobb szabásu obstrukció ellen, csak a funkciók általi obstrukciónak lenné bevágva az útja. A házszabályokról tudva levő, hogy azok a legkisebb csoportnak, sőt egyeseknek is bőséges módot és ürügyet nyujtanak az obstrukcióra. Ezek a csoportok és egyesek sokszorosan bebizonyították, hogy sem a közvéleménnyel, sem az ellenzéki pártokkal nem törődnek, hanem csinálják

a zavart és felfordulást a maguk tetszése szerint, a maguk szakállára, ha egyébként nem, saját becses személyük előtérbe to-lása kedvéért. A mikor tehát nyilvánvaló, hogy egyes csoportok most, az őszszel, új obstrukciót terveznek, a mikor bizonyos, hogy pusztán csak elhatározásuktól függ s a nagy és komoly ellenzéki pártok ellenére is megbírik csinálni az obstrukciót, kötelességszerű előrelátás a kormány részéről, hogy ha a házszabályok oly módosítását akarja már most keresztülvinni, mely a parlamenti kalandoroknak országfelforgató terveit megghusítja. És mégis Kossuth Ferenc útjába áll a parlamenti rend helyreállításának, dacára, hogy maga tiltakozott az örökös obstrukciónak ellen, mely ellenkezik a parlamentárizmussal, megelégetve az eddigi harc modort.

De minden komolyabb természetű ember is megelégette már az örökös obstrukciónak. „Harc a végletekig”-féle jelszó el-kopott. És mint a Kossuth fenti nyilatko-zatából is kivehető volt, az ellenzékiek higgadtabb részei is elfordultak a rend-kívüli parlamenti fegyverek örökös hasz-nálatától. Sajnos azonban, hogy a Kossuth párt tulzói megint felül kerekedtek és magukkal ragadták a mérsékeltbbséket s kiadták a jelszót a házszabály revíziója elleni harcra; és mert hangoztatták a

T Á R G A.

A költő kabátja.

Irta: Hevesi József.

Dalos Alfréd szintén Arkádiában született; ivott a Helikon forrásából és — hogy Schiller nyelvén folytassam — elkésve érkezett oda, hol a földi javakat osztogatták.

Neki nem jutott már semmi.

A sors megszánta a szegény poétát s minthogy már se erdőt, se mezőt, se hegyet, se völgyet nem adhatott neki, — lévén már mindezeknek telekkönyvi tulajdonosuk — neki adta az egész nagy mindenséget.

Más embernek egy kis részesekével kellett be-érnie, a poéta megkapta az egész világösszeséget. És valóban valahányszor Dalos Alfréd kiment a természet ölére és látta, mint lép ki nyoszolyájából a mosolygó fiatal nap, hogy ragyog vissza e mosolytól az egész nagy mindenség, hogy csillog a tó tükré, hogy rezeg a felbomló mennyi balzsamos illatot hord szárnyain a tavaszi szellő, úgy érezte, mintha a természet csakis az ő tiszteletére az ő gyönyörködtetésére rendezné ezt a pompás színjátékot s mintha minden, mit szeme lát az övé, kizárólag az övé volna.

Lelkét megszállta a költészet szent ihlete, s dalba foglalt a napkeltétől a balzsamos levegőig

mindent, ami szívét gyönyörködtette nem feledkezvén meg a pacsirtáról sem, mely hangjegyzetével szárnya alatt, ringott az ararysugarakkal áttört levegőben; de még a fehér liliumról sem, mely olyan ártatlanul mosolyog feléje a mező bujzöld pázsitjáról.

Azonban az igazat megvallva, ennek a fehér liliumnak talán mégsem annyira ártatlan mosolysága, mint inkább vadonatuj ruhája hatotta meg oly nagy érzékeny szívű költőnk.

Mert bármily gazdagnak is képzelte magát ama tömörked kincses birtokában, mit a természet szépségében feltalált, még is szorult szívvel hasonlított össze azt a virággal kihimzett zöld bársonyköntöst, mibe a természet — ez a jószívű szabómester — a földet tavaszra öltöztette, az ő saját halandó részét takaró felöltőjével, melynek fekete alapját szinte zöldre festették már a napsugarak, ezek a csintalan festőlegények, kik barnára pingálják a fehéret, pirosra a zöldet és zöldre a feketét.

És ennek a fájdalmas összehasonlításnak köszönheti keletkezését egy szép költemény, mely petít kurzív betűvel van iktatva Dalos Alfréd „Természeti Kincsek” című halhatatlan verskötetében:

Szegény költő dala.

Lombok között szellő suttag,
Hőn mosolyg a napsugár,
Lombok között, napsugárban
Csicsereg a kis madár.

Kivirul az erdő fája,
Hull róla virágos,
Cifrálkodik hegy és róna
S új ruhát ölt a mező.

Csak én járok rossz kabátban,
Nékem nem ad új ruhát,
Ki oly szépen felruházta
A mezők liliumát ...

És az az erős szubjektivitás, mely a „Természeti Kincsek”-et áthatotta, az a mély érzelm, mely minden egyes költeményén átvonult, rá is birt egy derék elszánt könyvkereskedőt arra a hallatlan elhatározásra, hogy Dalos Alfréd lírai költeményeit egy szép kötetben kiadja.

Igaz ugyan, hogy e vállalat nem hozott sokat a szegény poéta konyhájára (költőnk annyira vitte a természetimádást, hogy még ebédelni is gyakran a „Nap”-hoz címzett híres vendéglőbe járt el) Dalos Alfréd mégis abba a kellemes helyzetbe jutott, hogy vadonatuj kabátot rendelhetett meg magának.

* * *

Igazán megható jelenet volt és érdemes arra, hogy nagy költők énekeljék meg, mikor Dalos Alfréd egy szép tavaszi reggelen új kabátban kereste föl a természet szentegyházát.

A kalendáriumban ünnepet nem hirdettek a piros ugyan betűk, de azért a természetben mégis ünnep volt.

„minden eszköz“ igénybe vételét, hát ez bejelentése az újbóli obstrukciónak. Természetesen a legnagyobb ellenzéki pártnak, szíves társsegítői lesznek a többi ellenzéki pártok is. Kossuth Ferenc tehát jól igyekszik megmenteni a magyar parlamentarizmust. Ellenkezőjét teszi annak, amit a vidéken beszélt.

En e sorok írásakor nem tudom, hogy benne lesz-e a revízióban a budgetnek bizonyos időn való letárgyalása és az újone megajánlása! E sorokat papírra vettem e hó közepén, ekkor még e tárgyban nem beszélt a miniszterelnök, csak bejegyezte a revízió iránti indítványát, az okadatlansága talán a héten lesz. De előzőleg más alkalommal azt már jelzé, hogy az államháztartás végtelenig való tárgyalása idő rablás. Kossuth pedig a párt konferencián ezt így rendezni veszélyesnek tartá, mert nézete szerint, az alkotmányos védelem az újone megajánlásban és az államháztartás eszközeinek a felajánlásában rejlik. „Olyan nemzet — mondá Kossuth — mely ettől a kettőtől elesik, megszűnt alkotmányos lenni.“ Hát ez téves fogalom! . . . Angliában csak tudják mi az alkotmányosság és még sincs az alkotmányosság fogalmával összekötve a budget. Ennek a tárgyalására korlát van szabva, hogy túlterjedős ne legyen, azon elvből indulva ki: hogy a költségvetés nem az alkotmánynak, hanem az országnak szavaztatik meg. Állami budget nélkül, egy ország fen nem állhat, és így azt le kell tárgyalni bármily ykedves avagy nem kedves kormányoknak is. S ha az ellenzék azt megakadályozná, akkor rá lép a törvénytelenítés terére, mert életbe lép az ex-lex állapot. Ee ennek életbe kell lépnie, mivel állami költségvetés nélkül az állami élet fennakad. A költségvetés nem biztosítéka az alkotmányos életnek, ezt külföldön már belátták, mert ha rendes költségvetés nincs, hát azért a kormányzat foly tovább, ezt láthatták a közelebbi időben is Kossuthék, és az ex-lex bizony

sem Széllt, sem Héderváryt meg nem buktatá, más okok miatt következett ez be. Az újone megajánlás joga az országgyűlés hatáskörébe tartozik ugyan, de a törvény erejénél fogva az évenként megszavazandó, az egyszer megállapított szám mennyiségben. Ezt megtagadni nem lehet s ha mégis megakadályoztatódna az évi megadása, ez a törvénytelen ténre való lépés. Az országgyűlés által hozott törvényt, a melyet elfogadott a felső-ház is és királyi szentesítést nyert, ki nem forgathatja az ellenzéki párt taktika és ha mégis megakadályozza az évi újone megajánlást, akkor az alkotmányos jog gyakorlásával jön ellentétbe, mert az alkotmányosan hozott világos törvényt sérti meg. Elég mód és alkalom van sarokba szoríthatni a kormányt és az alkotmányos védelemre is vannak más eszközök, ha az szükségeltetne, de hogy alkotmány sérelem ne történhessék, akkor a parlamentnek sem szabad letérnie a törvényesség teréről.

Mindent egybevetve, itt az ideje a házszabály revíziójának! . . . Semmiféle ellenzéki furfangos okoskodással a dolog el nem üthető. Ha annyira szívükön fekszik az ellenzéknek az alkotmányos élet fentartása, hát akkor azt ne csak szájjal hirdessék, hanem tényekkel is. Vagyis ne járassák le a magyar parlamentet, hanem tegyék magukévá a házszabály revíziójának a megtörténhetését. De ha ettől idegenkednek, hát feléjük kiáltjuk:

Általatos és veletek ha lehet,
Nélkületek, sőt ellenetek ha kell!

Ezt mondá a negyvenes években Kossuth Lajos a konzervatívoknak az úgynevezett nemzeti kerékkötőknek. Ugyanezen szavakat kiáltja a józan magyar közvélemény, a parlament kerékkötőinek. Tisza István gróf háta mögött fog állani a nemzet józan közvéleménye, a házszabály revízió küzdelmében.

Ürmösy Lajos.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház okt. 19-iki ülésén folytatták az olasz kereskedelmi egyezmény becikkelyezésére vonatkozó törvényjavaslat tárgyalását.

A javaslat ellen beszélt Nagy Sándor nagylaki képviselő.

Utána a kormányparttól Nagy Ferenc védelmezte a javaslatot. Nagy Ferenc azt fejtette az ellenzék által folytonos közbekiáltásokkal zavart beszédében, hogy a kormánynak az olasz kereskedelmi egyezmény megkötése körül tanúsított eljárásában egyáltalában semmi törvényteleniség nincs.

Kifejtette és bebizonyítani igyekezett, a mit már Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter is mondott beszédében, hogy ez az olasz kereskedelmi egyezmény jobb, mint az ischli klauzula.

Kimutatta, hogy a kormány kényszerhelyzetben volt, a mikor az egyezményt felhatalmazás nélkül megkötötte és hangsúlyozta, hogy a kormány munkáját az ilyen kényszerhelyzetben nem akadályozni, vagy gáncsolni, hanem támogatni és elősegíteni kötelessége minden jó hazafinak.

A képviselőház okt. 20-iki ülésén Berzeviczy Albert közoktatásiügyi miniszter benyújtotta a népiszkolai közoktatás módosításáról szóló törvényjavaslatot. Az indoklás kiemeli a törvényjavaslatnak a népoktatásnak és népművelődésre és különösen annak nemzeti irányára gyakorolt hatását.

Belterjesebbé válik ez által a törvényjavaslat a működés. Szabályozni kívánják a néptanítói muveltség színvonalának emelését és az állam befolyásának erősödését.

Ezután napirendre tértek át és folytatták az olasz borvám provizóriumról szóló javaslatot.

Günther Antal a javaslat ellen, Ballagi Aladár mellette szóltak fel.

KÜLFÖLD.

A japán—orosz háború.

A háború érdekesebb eseményei most Port-Arthur körül folynak le. Hír szerint az ostromnál a japánok összesen ötven ezer embert veszítettek. Legtöbbször szemtől-szembe folyt a harc. Annyi bizonyos, hogy az oroszok főellentárási pontja a japánok kezében van.

Tokioból jelentik: A japán kormány tiltakozik az ellen, hogy orosz katonák japán egyenruhákban harcoljanak.

Kuopatkin visszavonulásának fedezete nem ment összeütkezések nélkül.

Mukdenben újabb nagyobb ütközetekre van kilátás. Annyi bizonyos, hogy Kuopatkin nem tud eljutni Port-Arthur felmentéséhez.

A japánok állítólagos vereségének hírére megcáfolják. Oyama most már megkezdte a körülkerítési műveletet.

A nap ünnepélyesen ragyogott alá a földre melyet ünnepi díszbe öltöztetett a tavasz tündére.

A lombok ünnepélyesen bólogattak zöld koronájukat, a pajkos szellő — mint kis minisztráns gyerek — a virágok tömjénét terjesztette.

A természet énekkara ünnepi dicsőimuszot zengett; a kis patak ünnepi méltósággal tükrözte vissza a derült eget.

Egy szóval Dalos Alfréd arcától és új kabátjától kezdve az utolsó sárga rigóig ünnepélyes hangulat uralkodott mindenen felett.

Árkádia dicső szülötte egy dombtetőn állott és gyögyörittasan legeltette szemeit a természet bájos szépségein és saját vadonat új kabátján, mely olyan jó harmoniában állott azokkal.

Hát még a költő ismerősei! Azok bámultak ám csak nagyot ez új kabátot!

A kis paesirta csodálkozva rázta meg bubját és azt trilázta le a tiszta aéterből:

— Nini a poétának új kabátja van!

A hosszú sugarú nyárfák, mint megannyi felkiáltó jelek aposztrofálták az új kabát feletti bámulatukat.

A fehér lilium ártatlanul mosolygott eléje:

— Hát te is kaptál új ruhát?

A szellő versenyt ölegette a poéta új felöltőjét a napsugarakkal, melyek nem tudták mi történt, hogy a költő vállain zöldes fekete helyet világos kék színre bukkantak.

A kis patak mosolyogva csalogatta magához:

Jőjj, nézd meg sima tükrömben, hogy fest az új kabát?

A költő szíve megtelt örömmel és boldogsággal mikor ily számtalan jelét látta ismerősei őszinte szeretetének és azután lelkesedve tárta ki karjait, mintha az egész mindenséget keblére akarta volna szorítani. Alatta szép kerek erdő terült el, melynek bűvös zöld sáтора barátságosan integetett feléje.

Dalos Alfréd megtörülgette izzadságtól gyöngyöző homlokát, végig simította fürteit, melyek hosszasan patakzottak alá vadonat új kabátjára és aztán egyenesen az erdőnek ment.

A zöld pázsiton ruganyos léptekkel ment előre s a fűszálak, melyekről lábnyoma letörölte a harmatot, csodálkozva tápáskodtak fel és tekintetek új kabátja után.

A költő azonban nem törődött velük.

Egyenesen az erdőbe ment, hol minden fa, minden bokor ismerőse volt.

— Ide jer! Ide jer! hangzott feléje minden oldalról; de a költő, új kabátjának büszke tudatában nem hallgatott rájuk, hanem tovább haladt.

Egy gesztenyefán vadgalamb turbékol, de mikor ez megpillantotta a költőt, elakadt torkán az ének és nem volt képes tovább folytatni.

Sűrű rengeteg volt, hol a költő végre megállapodott. Ez volt az ő kedvence helye. Itt e bizalmas hűvös magányban szokott ő randevut tartani kedvesével, Muzsa kisasszonnyal.

Most is ide tartott.

A kis tisztást, melynek pázsitjára le szokott

heverni, sűrű mogoróbokrok vették körül és hatalmas vadgesztenyék óvták a tolokodó napsugártól.

A költő remegő kézzel akart szétválasztani egy mogoróbokrot, de ez ellent állt.

Nyilvánvaló, hogy nem ismert rá a költőre az új kabátban.

Árkádia fenkölt szülötte újból megkisérté bohatolni, de a magyaróvesszők dacosan csapódtak össze és még jobban utját állták.

A költőt, kinek eddig valóságos diadalutja volt, kihozta sodrából e nem várt ellenséges fogadtatás és erőszakhoz nyult.

Keresztül akart hatolni az utját álló bokron.

De őh végzetek! Dulakodás közben egy lehajló ág belekapaszkodott a költő vadonat új kabátjába és végighasította azt a gallérjától kezdve egész az alsó széléig.

Szegény posta úgy érezte mintha a szíve is végig hasadt volna.

Ránézett a boldogtalan tölgyágra és kimondhatatlan rezignációval mondta.

— Szegény embert még az ág is huzzal! . . .

A gesztenyefán újból turbékolni kezdett a vadgalamb.

Dalos Alfréd levetette új kabátját, végig nézett a hosszú, hosszú szakadáson s bánatosan dalolta a vadgalamb után:

Lehajlik értem az ág is,

Sirat engem a madár is! . . .

A Katrosai favágatás ügye.*)

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Tisztelettel kérjük, hogy az alábbi nyilatkozatunkat a lap legközelebbi számában közé tenni méltóztassák.

A Székelyföld 84 ik számában „A nép akarata” cím alatt egy közlemény jelent meg a Katrosa erdőségben a városi tanács által, a város szükségleteinek fedezésére elrendelt favágatással foglalkozik. Mint-hogy ezen cikk több olyan dolgot említ, mely nem felel meg a valóságnak és több olyant nem említ meg, mi az ügy megörítésére szükséges, a nélkül, hogy valakivel polemizálni akarnánk, az ügy állását következőleg adjuk elő.

A Katrosa erdőségben, mely fejedelmi adomány levél alapján Kézdivásárhely város tulajdonát képezi azt a csekély 9 holdnyi területet, mely az üzemterv szerint évenként kihasználásra kerül, a város évek során, egyeseek használatára bocsátotta át oly formán, hogy csekély díjért minden gazdát jogosult volt egy székér fát hetenkint a kijelölt területről szállítani. Az erdőréz kihasználása az erdőgondnokság által kiadott és a képviselőtestület által elfogadott üzemterv szerint az 1904. évtől kezdődő 10 évre megszorított és pedig olyan formán, hogy az évenként kihasználásra kerülő faulakon csupán szálalás (tisztítás), vagyis a faállomány egy bizonyos részének levágása és nem tarvágás engedtetett meg. Ezen felül az erdőgondnokság 1748. sz. a. beérkezett a iratában, valamint 3900. sz. a. jegyzékében ismertetlen hangsúlyozta, hogy az erdő kihasználása kizárólag a város, nem pedig magánosok által eszközölendő, mert az átirat szavai ezert: „a birtokosság által elkövetett szabálytalan szálalás által igen tetemes rongálás okoztatott, úgy hogy a tartamosság elvének köckázatlása nélkül azt tovább így gyakorolni nem lehet. Közel 100 erdei kihágás követetett el, melyeknél a cselédek vagyontalansága miatt egyszerű elzárás büntetéssel volt lehetséges elégtételt venni. Kérem tehát a használatokat az esetleg erdőrendészeti büntetés kikérülése céljából, ezentúl házilag foganasítani.” Így írt az erdőgondnokság, melynek értelme az, hogy ha a város tovább is elnézi azt a gazdálkodást, melyet a gazdák cselédei folytatnak, a város, mely erkölcsi testület, fog erdőrendészeti bíróságban részesülni, mert törvény szerint az erdőtulajdonos város is felelősségre vonható, ha az erdő kihasználás nem felel meg a szabályoknak. Ez vehette rá a városi tanácsot, hogy az erdő célszerűbb kihasználása iránt a képviselőtestületnek ajánlatot tegyen és az egyeseket a közvagyonból eddig élvezett hasznukról megfosztani annál kevésbbé lehetett szándékában, mert jogot elvenni csak attól lehet, a kinek joga van, már pedig a város erdejében joga csak a tulajdonos városnak van, az egyes polgároknak csak annyi előnye volt, van és lesz a város erdejéből, a mennyit nekik a tulajdonos város önkényt enged. A tanács javaslatával csak azt akarja elérni, hogy ezután a magánosok úgy élvezzék az erdőből a maguk hasznát, hogy ez által a városnak kárt ne tegyenek.

A városi tanács terve, melyet a képviselő által kiküldött bizottság is elfogadott, a következő:

Az erdőgondnokság által évenként kijelölendő területen a szálalást végeztesse a tanács és szállíttassa le a fát öltve rakva az országot közelébe. Az így számon tartott, levágott és a katrosai őrház közelében raktározott famennyiségből fedeztessék első sorban a város szükséglete, a képviselő által meghatározandó többi rész pedig bocsáttassék a közönség rendelkezésére oly árban, mennyibe a városnak került. Ebből vásárolhat minden polgár önköltségi árban s ezzel megszűnik az az anomalia, hogy a közvagyon, mint eddig 10-12 gazda használja, a többi rovására. Az ág fák szintén a közönség ren-

delkezésére bocsáttatnak, azokból az eddigi rendszer szerint, bárcá váltás mellett, bárki szabadon hozhat. Végül küldjön ki a képviselőtestület a tanács mellé egy bizottságot, mely gondoskodjék, hogy a favágás minél kevesebbe kerüljön s hogy az eladásra kerülő famennyiségből minden polgár, kinek igénye van, egyformán részesüljön.

Ez és nem egyéb a tanács terve, mely kétféle célt szolgál, ugymint: elejét akarja venni azoknak a visszaéléseknek, melyeket a gazdák cselédei a közvagyonban elkövettek s másodszor módot akart nyújtani, hogy nem csak a szekeres, lovas gazdák, hanem kivétel nélkül minden városi polgár egyformán részesüljön a közvagyon hasznából.

Ez a valódi tényállás. Ebből mindenki meggyőződést szerezhet a felől, hogy vajjon a tanács javaslata felel-e meg a város és a közjó érdekének, vagy a közvagyonban dúskáló eddigi rendszere.

Kézdivásárhelyt, 1904. okt. 22.

A városi tanács.

NAPI HIREK.

— Egyházi ünnepélyek. A kézdívasárhelyi ev. ref. egyházközség a reformáció megkezdésének emlékére nagyszabású egyházi ünnepségeket rendez f. hó 30-án és 31-én. Az ünnepély rendezését Szabó Jenő és Czirmai Zoltán lelkészek és Nagy Gerő vezetik s már ez elég kezesség arra, hogy az ünnepély szépen, fényesen, a helyi egyházközség tekintélyéhez méltó leend. Az ünnepélyek sorrendje a következő: Október 30-án (vasárnap) d. u. 4 órakor külön ifjúsági ünnepély lesz, melyen részt fognak venni a városi összes iskolák ev. ref. vallású növendékei. Műsor a következő: 1. Énekel az ifjúság. 2. Megnyitó beszédet mond Czirmay Zoltán lelkész. 3. Szava at. 4. Énekel az ifjúsági vegyes kar. 5. Felolvasás. 6. Dialog. 7. Énekel az ifjúság és 8. Zárszót mond Czirmay Zoltán lelkész. — Okt. 31-én (hétfőn) délelőtt 10 órakor ünnepélyes istentisztelet a templomban, mikor: 1. a XC. Zs. 1. versét éneklí a gyülekezet. 3. „A magyar gályarabok” énekét éneklí az egyh. dalkör. 4. imát mond Szabó Jenő lelkész; 5. „Erős várunk nekünk az Isten”, éneklí az ifjúság; 6. ünnepi beszédet mond Czirmay Zoltán lelkész és felhívja a gyülekezetet az orsz. ev. ref. egyh. közalap céljaira a perselybe való adakozásra; 7. szólót énekel Nagy Gerő énekvezér; 8. imát mond Czirmay Zoltán lelkész; 9. énekel a gyülekezet. — Okt. 31-én d. u. 3 órakor, tetszés szerinti belépti díjjal, műsoros ünnepély lesz az el. isk. tornatermében. A belépti díjakból befolyandó összeg egy Bereczkben építendő ref. imaház költségeinek fogja első alapját képezni. A műsor a következő: 1. Megnyitó beszédet mond Baló László, áll. polg. fiúisk. igazgató. 2. Énekel a gyülekezet. 3. Szaval Czirmay Zoltán lelkész. 4. Énekel az egyh. dalkar. 5. Ünnepi beszédet mond Szabó Jenő lelkész. 6. Énekel az ifjúság. 7. Szaval Nagy Gerő énekvezér. 8. Zárszót mond Czirmay Zoltán lelkész. 9. Énekel a gyülekezet. A szép ünnepélyekre a lapok után is felhívja az ev. ref. egyházközség híveinek a figyelmét az egyházi Előljáróság.

— Gazdaggyűlés. A „Kézdivásárhelyi és Vidékének Gazdasági Egyesülete” f. év október 27-én d. u. 2 órakor Kézdivásárhelyen az árvaháznál választmányi gyűlést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. Jegyzőkönyv olvasás. 2. Folyó ügyek előterjesztése. 3. Jelentkezés az ősz folyamán kiosztandó 1000 drb. juhra. 4. Ingítványok.

— Katalin-estély. A „Kézdivásárhelyi Kereskedő Ifjak Társulata” szokásos kedélyes és kedves „Katalin-estélyét” az idén is megfogja tartani. A napokban Fejér Antal elnöklété alatt tartott választmányi ülésében megalakította a rendező-bizottságot, mely egy agilis elnök vezetésével a jövő év első sorában működik az estély műsorának összeállításán. Felhívjuk rá előre is közönségünk figyelmét. A műsort, mihelyt össze lesz állítva, közölni fogjuk.

— Új református lelkész Hétfaluban. Annak idején megemlítettük lapunkban, hogy a hétfalusi ev. ref. egyházközség a Zsigmond Károly távozásával megüresedett lelkészi állást Demes Péter kisborosnyai ref. lelkészszel akarja betölteni. Mult vasárnap az egyházközség részéről Hadnagy Benedek vezetése alatt egy 4 tagú küldöttség kereste fel Demes Pétert, hogy a meghívó levelet neki kézbesítse. Hadnagy Benedek szép beszéd kíséretében nyújtotta át a meghívó levelet az újonnan megvá-

lasztott lelkésznek, a ki a bizalomnak az egyházközség részéről történt megnyilatkozását megalapozó szavakban köszönte meg, a tisztelgő küldöttség nagy örömere kijelentette, hogy a hétfalusi ev. ref. lelkészi állomásra való meghívást elfogadja. Demes Péter — mint értesülünk — f. hó 30-án vasárnap foglalja el új állomását.

— Főjegyző-választás. Csikvármegye főjegyző-jévé a nemrég elhunyt Mihály Ferenc helyébe egyhangulag Fejér Sándor főszolgabíró, ennek helyébe Bence Imre II-od aljegyzőt választotta meg a vármegye szombati közgyűlésében.

— Szanatoriumi hölgybizottság városunkban. A mint értesülünk a József Főherceg Szanatorium Egyesület elhatározta, hogy az országbán szanatoriumi hölgybizottságokat alakít. Jó forrásból arról értesülünk, hogy a bizottság városunkban a következő urhölgyeket kéri fel a hölgybizottság szervezésére: Balázs Mártonné, Balázs Károlyné, Dr. Bodor Ferencné, D. David Jánosné, Elekes Béláné, Fejér Károlyné j.-bíróné, Fejér Károlyné kereskedőné, Nagy I. Lázárné, Petsits Béláné, Stocker Antalné, Dr. Szini Gyuláné, Szabó Jenőné, Ifj. Tóth Istvánné, Dr. Török Andorné, Dr. Vargha Béláné. A főlkörendő tagok az egyesület vedőnéke József kir. herceg aláírásával díszes oklevelet kapnak, melynek művészi rajzán egyik nagy festőművésznünk most is dolgozik. Az egyesület elhatározta, hogy az első népszanatorium épületében elhelyezendő márványtáblán örökíti meg azoknak a lelkes hölgyeknek a neveit, a kik a nemzeti veszedelem ellen való küzdelemben a legnagyobb tevékenységet fejtették ki. A szanatoriumi hölgybizottság alakítására valóban szép, nemes és üdvös gondolat. És a derék egyesület valóban jól számít, midőn a magyar hölgybizottságot keresi meg. Mert minden ügynek győzni-e kell, a melyet a magyar nő fölkarol.

— Unitárius istentisztelet lesz vasárnap, okt. 23-án d. e. 11 órakor Kézdivásárhelyen, az áll. polgári fiúiskolában, mely alkalommal urvaszerasztás is lesz, melyet Göncz Mihály laborfalvi unitárius beszolgáló lelkész fog eszközölni. Ezen után is felhívja rá a hívek figyelmét a gondnokság.

— Halálozás. Egy ifjú asszony, Kozma Miklósné, Sepsibesznyőn, kinek férje, két kiskorú gyermeke most bánatosán, megtört szívvel állják körül a ravatalt, eldobta magát az életet. Minő végzetes ok vitte rá a jobb sorsra érdemes asszonyt az öngyilkosságra, nem tudjuk, de a lelki problémákkal foglalkozó előtt is bizonyára gondot ad az anya és hitves szörnyű tette. Az egész község részvételt és megilletődést elvette tudomásul a gyászjelentést.

Közönség köréből.)*

„Harc egy jegyzői állásért.”

Igon tisztelt Szerkesztő Ur!

A „Székelyföld” 83-ik számában „Harc egy jegyzői állásért” cím alatt megjelent rosszakaratu, vagy még valószínűbb, ellenségeskedésből eredő közleményre a következőket kívánjuk megjegyezni.

Ismeretlen cikkíró igaztalán vádja egy fiatal, pályája kezdetén álló, törekvő egyént végkép elkeseríthetne, de azok, kik szorgalmas munkásságát és hazafias működését közelebből ismerik, azt nem engedhetik.

Cikkíró őt — talán tudatlanságból — oláhnak nevezi s hogy ezen állítását feltűnőbbé tegye, még arra is képes, hogy tiszta magyar hangzású „Máthé” nevét: elferdítve ugyancsak oláhosan „Mátheu”-nak írja.

Ezek ellen, mi, akik őt ismerjük, határozottan tiltakozunk, mert habár szülői vallásra nézve görögkeletiek — azért olyan igaz székely-magyarok, hogy oláhu egy szót sem tudnak, de még elődeik sem tudtak. Már pedig régi igazság, hogy: „Nyelvében él a nemzet.” A jelenleg Bereczkben működő Máthé György, jegyző segéd (és nem jegyzői irnok) pedig román katolikus vallású, ki működése kezdetétől fogva, mindig oly hivatásszerűen töltötte be feladatát, hogy az ellen magyar hazafiság szempontjából aggályos gondolatra legkevésbbé sem adott alkalmat.

S hogy cikkíró az oláhság bélyegét mégis erőszakkal rá akarja sütni, abból csak az tűnik ki, hogy az illetékes hatóságot félre akarta vezetni.

Bereczk, 1904. okt. hó 20-án.

Több bereczki.

*) Ebben a kérdésben a polgárság véleménye nagyon elágazó s a tanács eljárása miatt, hogy t. i. a képviselőtestület határozata nélkül vágatja a fát, — a hangulat nagyon izgatott volt s az ma is. Eppen ezért nekünk, mint a nyilvánosság örökének, jogunk és kötelességünk volt ez ügyet — a város s a polgárság érdekében — polgártársaink felkérésére folytatni, szót tenni. Gyanúsítani, vádaskodni nem szoktunk s ez most sem volt célunk, csupán az, hogy a kérdésben, mely utoljára is közügy, legyen világosság, legyen igazság, s hogy tudja meg városunk minden polgára, hogy helyesen járt-e a városi tanács, vagy nem s hogy valójában kinek van: a városnak-e, a polgárságnak-e, avagy mindkettőnek joga az erdő kihasználásához? A t. tanács nyilatkozata — hiszünk — megvilágosítja a kérdést s el fogja oszlatni a gyanút, hogy a tanács a képviselőtestület meghallgatása nélkül olyan intézkedést szándékozott volna tenni, mely a polgárságot kizárja ösidőktől fogva gyakorlati jogából.

H I R D E T É S E K.

Szám 4780—904.

tlkvi.

Hirdetmény.

Karatna-alfelől község erdő arányosítás általi szabályozás következtében átalakítottak és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX-ik t.-c., az 1889. évi XXXVIII. t.-c. és az 1891. évi XVI. t.-c. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-c.-ben szabályozott eljárás a tlkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított. Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-c. 15. és 17. §§-ai alapján ide értve a §-oknak az 1889. évi 38. ik t.-c. 5. és 6. §§-ban és az 1891. évi XVI. t.-c. 15. §-a a.) pontjában foglalt kiegészítése is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 7. §-a és az 1891. évi XVI. t.-c. 15. §. 6. pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t.-c. 22. §-a alapján történt törölések érvénytelenségét kimutathatják a végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis az 1905. évi május hó 31-ik napjáig bezárólag a tlkvi ható árhoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t.-c. 16. és 18. §§-nak esetében ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §§-ában foglalt kiegészítése is, — tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése értelmében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis 1905. évi május hó 31-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. Hogy mindazok, kik a tlkvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t.-c. szerint eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik ideértve azokat is, akik tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tlkvi hatóságához hat hónap alatt vagyis 1905. évi május

hó 31-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves levezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személynek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a hitelesítő bizottságuk eredeti okiratokat adnak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is esztőlak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak az eredetieket a tlkvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszék tlkvi hatóság. Kézdivásárhelyt, 1904. okt. 19-én.

Kádár Ákos,
kir. trvszki. bír.

133. 1—3.

Jutá yos árak!

UJ SZABÓ ÜZLET!

Van szerencsém Kézdivásárhely és vidéke m. t. n. é. közönségének b. tudomására hozni, hogy Kézdivásárhelyen a „Függetlenségi és 48-as Olvasó” kör szomsz. dságában a jelen kor igényeinek teljesen megfelelő

UJ SZABÓ ÜZLETET

nyitottam, melyben mindenkor a n. é. közönség rendelkezésére állok. Készítek minden e szakba vágó elegáns férfi sacco és szalon ruhákat, felöltőket, téli nagy kabátokat; elvállalom továbbá a katonai és vasuti egyenruhák elkészítését a legcsinosabb kivitelben.

Vasalást és újralakítást jutányosan eszközök. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok tiszteltettel:

LUKÁCS JÓZSEF,
férfi szabó.

137. 1—5.

Pontos kiszolgálás!

BORMUST

kitűnő minőségű, saját termésű, több száz hektóliter október hó 15-étől kezdve kisebb mennyiségben is

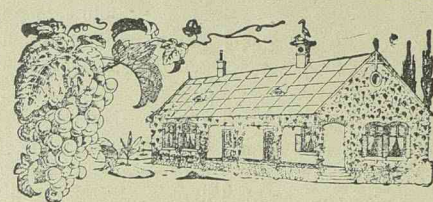
ELADÓ.

Ugyszintén kitűnő saját termésű és küküllőmenti borok is kaphatók nálam

Roth Mihály Gyula,

szőlőbirtokos

(130. 7—7) Medgyesen.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugsanak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskátly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek stb. a legremekőbb dísz, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legh ládatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelező lapon tudatja.

Czím:

Érmelléki első szőlőültetőtelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Hirdetéseik

jutányos
áron felvé-
tetnek e
lap kiadó-
hiva-
talában.

Különgös rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-fele

pemetefű cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

(130. 2—12.)

Gyors és pontos kiszolgálás!

BUTOR

anyakönyvi hivatalok berendezésére, valamint községi előljárásságok részére **ugy készpénzért, mint részletfizetésre** kapható

butorraktáromban

Kézdivásárhelyt,

hol állandóan raktáron van: szalon-, ebédlő- és hálószoba berendezés, ruha- és étsekreány, szalon- és ebédlő-asztal, ágy, mosdó és éjjeli szekrény, továbbá: magas, félmagas, háttas és heverő divány, garnitúra, matracz, fali és toaletti tükör, nád- és préselt ületű hajlitott szék, ablak carnis, stb. melyeket a jelenleg ujonnan berendezett ASZTALOS MŰHELYEMBEN kitűnő száraz anyagból saját felügyeiletem alatt készítettetek s olcsó árak mellett bocsátok szíves rendelkezésre.

Tisztelettel:
Ifj. Jancsó Mózes,
butorraktáros.

A piac soron levő ujonnan épült házam emeleti részét — kényelmes feljáróval —

október hó 24-től több évre

haszonhérbe kiadom.

Értekezni lehet **Ifj. Jancsó Mózes** nyomdatulajdonossal. (105. 9—6)

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában Kézdivásárhelyt.